

POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Stępka
Sędziowie:	SSA Krzysztof Marcinkowski SSA Jacek Polański (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sądowy Monika Palonek

po rozpoznaniu w sprawie

D. K.

sporu kompetencyjnego

wszczętego postanowieniem Sądu Okręgowego w T.

z dnia 3 stycznia 2013 r. sygn. akt III Kow 2278/12

na podstawie art. 38 § 1 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 2 i art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki

postanawia

rozstrzygnąć spór w ten sposób, że wskazać Sąd Okręgowy w L. jako sąd właściwy do rozpoznania skargi D. K. na przewlekłość postępowania prowadzonego przed Sądem Rejonowym w (...) sygn. II Ko 51/12.

UZASADNIENIE

D. K. w dniu 30 listopada 2012 r. złożył do Sądu Okręgowego w L. skargę na przewlekłość postępowania przed Sądem Rejonowym w (...), toczącego się do sygn. akt II Ko 51/12, a dotyczącego zażalenia z dnia 26 lipca 2012 r. na zatrzymanie dokonane w dniu 19 lipca 2012 r. przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w (...).

Postanowieniem z dnia 20 grudnia 2012 r. sygn. akt VI S 3/12 Sąd Okręgowy w L. powołując się na przepis art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, stwierdził swą niewłaściwość i przekazał Sądowi Okręgowemu w T. do rozpoznania skargę ukaranego D. K. na przewlekłość postępowania prowadzonego przed Sądem Rejonowym w (...) pod sygn. II Ko 51/12.

Postanowieniem z dnia 3 stycznia 2012 r. sygn. akt III Kow 2278/12 Sąd Okręgowy w T. stwierdził swoją niewłaściwość do rozpoznania skargi D. K. na przewlekłość postępowania prowadzonego przed Sądem Rejonowym w (...) sygn. II Ko

51/12 i sprawę przekazał według właściwości Sądowi Okręgowemu w L. oraz wszczął negatywny spór kompetencyjny i przekazał akta tutejszemu sądowi w celu rozstrzygnięcia sporu kompetencyjnego.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy w T. podkreślił, że wyrokiem zaocznym z dnia 03 czerwca 2009 r. sygn. akt V W 256/09 Sąd Rejonowy w B. uznał D. K. za winnego popełnienia wykroczeń z art. 107 k.w. i skazał go na grzywnę w wysokości 1500 zł. Wyrok ten jest prawomocny od dnia 13 października 2009 r. (wyrok Sądu Okręgowego w T. z dnia 13 października 2009 r. sygn. akt II Waz 98/09). Postanowieniem z dnia 02 sierpnia 2011 r. sygn. akt II Ko 879/11 Sąd Rejonowy w B. - działając na podstawie art. 25 § 2 k.w. - orzekł wykonanie wobec ukaranego D. K. zastępczej kary aresztu w zamian za nieuiszczoną grzywnę w wymiarze 30 dni, przyjmując, że jeden dzień aresztu jest równoważny grzywnie w kwocie 50 zł. Wezwano ukaranego do odbycia kary, lecz wobec niestawiennictwa zarządzono jego zatrzymanie i doprowadzenie do zakładu karnego. Wobec częściowego uiszczenia grzywny Sąd Rejonowy w B. ograniczył rozmiar podlegającej odbyciu kary zastępczej aresztu do 9 dni. Stosowne zarządzenie zostało wydane w dniu 23 marca 2012 r. Z uwagi na miejsce zamieszkania ukaranego zarządzenie to przesłano do wykonania Komendzie Miejskiej Policji w (...). W dniu 19 lipca 2012 r. ukarany został zatrzymany. Przy doprowadzeniu do jednostki penitencjarnej uiszczył pozostałą część kary grzywny i uwolnił się w ten sposób od odbycia kary zastępczej. Na zatrzymanie i doprowadzenie do zakładu karnego przez Policję ukarany złożył zażalenie do Sądu Rejonowego w (...). Sprawa została zarejestrowana pod sygn. II Ko 51/12. W toku tego postępowania ukarany złożył skargę na jego przewlekłość. Skargę tę ukarany zaadresował do Sądu Okręgowego w L., który wskazanym wyżej postanowieniem stwierdził swą niewłaściwość i przekazał ją do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w T..

W ocenie Sądu Okręgowego w T. nie można się zgodzić ze stanowiskiem Sądu Okręgowego w L., który przyjął, że jakkolwiek to Sąd Rejonowy w (...) wszczął postępowanie incydentalne, to jednak nie jest Sądem prowadzącym postępowanie dotyczące wykonania orzeczenia. Sądem takim jest natomiast, zdaniem Sądu Okręgowego w L., Sąd Rejonowy w B. położony na obszarze właściwości Sądu Okręgowego w T., który w związku z tym zgodnie z art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki jest sądem, który dokonał pierwszej czynności, gdyż to jego zarządzeniem nakazano doprowadzenie ukaranego do jednostki penitencjarnej.

Dalej Sąd Okręgowy w T. wywiódł, że postępowanie wszczęte przed Sądem Rejonowym w (...), mające na celu rozpoznanie zażalenia ukaranego na zatrzymanie i doprowadzenie do jednostki penitencjarnej w dniu 19 lipca 2012 r. jest wprawdzie postępowaniem incydentalnym, jednakże postępowanie to nie jest elementem postępowania wykonawczego mającego na celu wykonanie wyroku Sądu Rejonowego w B. z dnia 03 czerwca 2009 r. sygn. akt V W 256/09. Ukaranemu nie przysługuje środek odwoławczy w postaci zażalenia, bądź skargi na polecenie sądu zatrzymania i doprowadzenia do jednostki penitencjarnej w celu odbycia kary orzeczonej prawomocnym wyrokiem. Czynności procesowe sądu polegające na wydaniu zarządzenia zatrzymania i doprowadzenia do jednostki penitencjarnej, których adresatem jest zarówno skazany jak też Policja nie są decyzjami procesowymi w rozumieniu art. 18 k.k.w., a jedynie pismami podpisywanymi przez prezesa sądu (upoważnionego sędziego) kierującymi orzeczenie do wykonania. Są to więc czynności o charakterze organizacyjno - administracyjnym mające charakter poleceń organu wykonującego orzeczenie. Ukaranemu nie przysługuje zatem skarga na te czynności, ani żaden inny środek odwoławczy kierowany do sądu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2006 r. sygn. akt I KZP 56/05; OSNKW 2/2006). Zatrzymanie i doprowadzenie do jednostki penitencjarnej w celu wykonania kary nie ma charakteru zatrzymania procesowego przewidzianego w art. 244 k.p.k. i art. 45 k.p.o.w. Do ukaranych zatrzymanych w celu doprowadzenia do odbycia kary nie stosuje się zatem przepisów procesowych określających szczegółowe uprawnienia osób zatrzymanych przewidziane w ustawach procesowych, w tym przepisów o prawie do złożenia zażalenia do sądu w celu zbadania zasadności, legalności i prawidłowości zatrzymania. Osobom tym nie przysługują także uprawnienia przewidziane dla osób zatrzymanych w art. 15 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. Z mocy art. 10 § 1 k.k.w. Policja w zakresie postępowania wykonawczego wykonuje polecenia sądu, w tym również polecenia związane z wykonaniem nakazów doprowadzenia skazanych (ukaranych) do jednostek penitencjarnych. Wydanie zatem Policji takiego polecenia i jego wykonanie nie stwarza możliwości jego zaskarżenia

przez skazanego. Skazany może wprawdzie złożyć zażalenie na sposób prowadzenia czynności określonych w art. 15 ust. 1 ustawy o Policji, w tym na zatrzymanie w trybie i przypadkach określonych w przepisach kodeksu postępowania karnego i innych ustaw, jednakże może kwestionować w nim tylko sposób prowadzenia czynności. Zażalenie takie przysługuje do miejscowo właściwego prokuratora (art. 15 ust. 7 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji). Tym samym, zdaniem Sądu Okręgowego w T., czynność ukaranego polegająca na złożeniu zażalenia na zatrzymanie w dniu 19 lipca 2012 r., w której ukarany nie kwestionuje w zasadzie legalności i zasadności zatrzymania, ale sposób jego przeprowadzenia, nie jest czynnością wchodzącą w skład postępowania wykonawczego. O tym bowiem czy czynność procesowa ma charakter czynności postępowania wykonawczego i czy jest elementem tego postępowania nie decyduje tylko czasowy moment dokonania tej czynności usytuowany chronologicznie w okresie zbieżnym z trwaniem postępowania wykonawczego, ale przede wszystkim prawna dopuszczalność tej czynności znajdująca umocowanie w przepisach prawa, które normują przebieg postępowania wykonawczego. Tak więc złożenie zażalenia na tę czynność nie mieści się w pojęciu postępowania wykonawczego. Złożenie takiego zażalenia jest czynnością procesową, która rodzi skutek prawny w postaci wszczęcia postępowania przed sądem, do którego takowe zażalenie wniesiono. Jest to postępowanie incydentalne pozostające poza granicami postępowania wykonawczego. Zatem kwestia i właściwości Sądu uprawnionego do rozpoznania skargi na przewlekłość tegoż postępowania winna być rozstrzygnięta w zakresie objętym dyspozycją art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. Właściwym do rozpoznania skargi ukaranego jest więc, w ocenie Sądu wszczynającego spór, Sąd Okręgowy w L. jako sąd przełożony na Sądem Rejonowym w (...)(właściwie - (...)- przyp. SA), przed którym toczy się postępowanie wywołane zażaleniem skazanego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Spór o właściwość należało rozstrzygnąć zgodnie z wnioskiem Sądu Okręgowego w T..

Art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (dalej określanej jako ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r.) stanowi, że sądem właściwym do rozpoznania skargi jest sąd przełożony nad sądem, przed którym toczy się postępowanie. Od zasady tej wyjątek wprowadza art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r., z którego wynika, że sądem właściwym do rozpoznania skargi dotyczącej przewlekłości postępowania egzekucyjnego lub innego postępowania dotyczącego wykonania orzeczenia sądowego jest sąd okręgowy, w którego okręgu prowadzona jest egzekucja lub wykonywane są inne czynności, a gdy egzekucja lub inne postępowanie dotyczące wykonania orzeczenia sądowego prowadzone jest w dwu lub więcej okręgach - sąd, w okręgu którego dokonano pierwszej czynności. Zgodzić należy się z poglądem Sądu Okręgowego w T., że postępowanie wywołane zażaleniem na zatrzymanie z dnia 19 lipca 2012 r. nie jest częścią postępowania wykonawczego, zatem właściwość do rozpoznania skargi na przewlekłość tego postępowania określa się na podstawie nie art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r., lecz jej art. 4 ust. 1. Postępowanie toczące się przed Sądem Rejonowym w (...), w związku z zażaleniem ukaranego na jego zatrzymanie nie jest bowiem postępowaniem dotyczącym wykonania orzeczenia sądowego, o którym mowa w art. 4 ust. 4 wskazanej wyżej ustawy. Ściśle bowiem rzecz biorąc - jak to wyjaśnił Sąd Najwyższy w powołanym przez Sąd Okręgowy w T. postanowieniu z dnia 11 stycznia 2006 r. sygn. akt I KZP 56/05 (OSNKW 2/2006) - czynność sądu polecająca doprowadzenie skazanego podjęta w trybie art. 79 § 1 zd 2 k.k.w. (co ma zastosowanie także do ukaranego - por. art. 1 § 1 k.k.w. i art. 242 § 3 k.k.w.) ma formę polecenia, a nie orzeczenia, bądź zarządzenia. W istocie więc zatrzymując i doprowadzając skarżącego do odbycia zastępczej kary pozbawienia wolności Policja wykonywała nie orzeczenie sądowe, lecz polecenie sądu, a to ostatnie nie jest objęte zakresem art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r., w którym mowa jest przecież o „innym postępowaniu dotyczącym wykonania orzeczenia sądowego”.

Rację ma zatem Sąd Okręgowy w T., iż właściwym do rozpoznania przedmiotowej sprawy jest Sąd Okręgowy w L. i to niezależnie od tego, czy dopuszczalne jest rozpatrywanie przez sąd zażalenia ukaranego na zatrzymanie i doprowadzenie, bo kwestia ta nie może być uznana za przesądzającą, skoro nawet gdyby przyjąć, że niedopuszczalna

w tym przypadku byłaby droga sądowa, to i tak sąd musiałby orzec o niedopuszczalności drogi sądowej, a więc jakieś postępowanie sądowe wywołane zażaleniem skazanego musiałyby się toczyć.

W związku z powyższym Sąd Apelacyjny rozstrzygnął spór w ten sposób, że wskazał Sąd Okręgowy w L. jako sąd właściwy do rozpoznania skargi D. K. na przewlekłość postępowania prowadzonego przed Sądem Rejonowym w (...) do sygn. akt II Ko 51/12.